

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

บทที่ 3 ขั้นตอนการทำวิจัย(Steps in Research)

เนื้อหา

1. กำหนดปัญหาการวิจัย (Selecting a problem)
2. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Reviewing the Literature)
3. การออกแบบการวิจัย (Designing the research)
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล (Collecting the data)
5. การวิเคราะห์ข้อมูล (Analyzing the data)
6. การแปลความหมาย และสรุปผลการวิจัย (Interpreting the findings and stating conclusions)
7. การเขียนรายงานการวิจัย (Reporting results)

ปัญหาการวิจัย

- **ปัญหาการวิจัย หมายถึง** สิ่งที่เกิดขึ้นจาก ความสงสัย ความอยากรู้อยากเห็นหรืออยากค้นหาทางที่จะแก้ไขได้ถูกต้อง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ปกติจะมี ขึ้นในใจของบุคคลทุกคน จะต่างกันว่า จะมีมากมีน้อย ธรรมดาหรือพิสดาร สำคัญหรือไม่สำคัญเท่านั้น (พรทิพย์ พิมลสินธุ์, 2551, หน้า 67)

๕ ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัย เป็นกิจกรรมของการวิจัยเพื่อบอกให้ทราบว่าในการทำวิจัยนั้น โดยทั่วไปขั้นตอนการวิจัยประกอบด้วย

1. กำหนดปัญหาการวิจัย (Selecting a problem)
2. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Reviewing the Literature)
3. การออกแบบการวิจัย (Designing the research)
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล (Collecting the data)
5. การวิเคราะห์ข้อมูล (Analyzing the data)
6. การแปลความหมาย และสรุปผลการศึกษา (Interpreting the findings and stating conclusions)
7. การเขียนรายงานการวิจัย (Reporting results)

1. กำหนดปัญหาการวิจัย (Selecting a problem)

กำหนดปัญหาการวิจัย (Selecting a problem)

- เป็นการกำหนดปัญหาของการวิจัย และเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากในการวิจัยและในการเลือกปัญหาในการวิจัยต้องพิจารณาจากความรู้ ทัศนคติ ความสามารถของผู้วิจัย แหล่งความรู้ที่จะเป็นส่วนเสริมให้งานวิจัยสำเร็จ ประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่างการรวบรวมข้อมูล รวมทั้งเงินทุน เวลาที่จะทำให้งานวิจัยสำเร็จ
- ต้องคิดปัญหาต่าง ๆ และต้องการวิจัยเพื่อหาคำตอบในสาขาที่ตนเองศึกษา (บุญชัด เนติศักดิ์, 2565, หน้า 1)

กำหนดปัญหาการวิจัย (Selecting a problem)

1. **ศึกษาลักษณะและความเป็นมา** ผู้วิจัยจะต้องศึกษาเนื้อหาลักษณะของความเป็นมาของเรื่องที่เป็นปัญหาในการวิจัย
2. **ศึกษาโครงสร้างขององค์การที่กำหนดเป็นเรื่องการทำวิจัย** บางครั้งจำเป็นต้องศึกษาโครงสร้างขององค์การที่ใช้กำหนดเป็นหัวเรื่องของการทำวิจัย ตัวอย่างเช่น การดำเนินการ การบริหาร การเงิน เป็นต้น
3. **ศึกษาเอกสารและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหัวเรื่องที่วิจัย** ทั้งนี้เพื่อให้ทราบว่าหัวข้อวิจัยนั้นเป็นปัญหาที่ผู้อื่นได้ศึกษาไว้ก่อนหน้านี้ รวมทั้งปัญหาอื่น ๆ ที่มีอยู่

กำหนดปัญหาการวิจัย (Selecting a problem)

4. ศึกษาและปรึกษากับผู้ที่มีความรู้ โดยเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้มีประสบการณ์ในเรื่องที่ศึกษาวิจัย
5. ศึกษากรอบและทฤษฎี ซึ่งทำให้ผู้วิจัยสามารถเห็นความสัมพันธ์ระหว่างหัวเรื่องปัญหา ข้อมูล

ลักษณะของปัญหา

1. จะต้องเป็นปัญหาที่ชัดเจนไม่คลุมเครือ
2. ต้องไม่กว้างหรือแคบจนเกินไป
3. ควรเป็นคำถามที่ชัดเจนอยู่ในตัวเอง ทำความเข้าใจง่าย
4. ควรเป็นปัญหาที่มีความหมาย ง่ายต่อการศึกษาวิจัย
5. จะต้องเหมาะสมกับเวลา ค่าใช้จ่าย และความรู้ความสามารถของผู้วิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

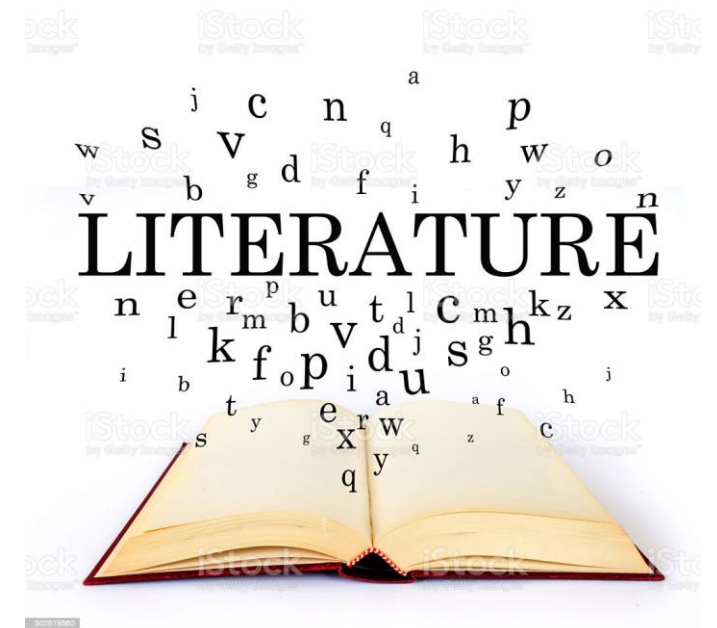
- ต้องสอดคล้องกับประเด็นปัญหาการวิจัย
- เป็นแนวทางในการได้คำตอบเพื่อตอบทุกประเด็นปัญหา โดยการตั้งสมมติฐานการวิจัย (Research hypothesis)

2. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Reviewing the Literature)

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Reviewing the Literature)

เป็นขั้นตอนการศึกษาค้นคว้า รวบรวมผลงานทางวิชาการจากแหล่งฐานข้อมูลต่างๆ เช่น ตำรา งานวิจัย บทความทางวิชาการ และเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวเรื่อง หรือประเด็นปัญหาวิจัยที่สนใจทำการศึกษา โดยนำมาวิเคราะห์ในประเด็นแนวคิด ทฤษฎี ระเบียบวิธีการวิจัย ข้อสรุป และข้อเสนอแนะจากผลงานวิจัย แล้วเรียบเรียงให้มีเนื้อหา ต่อเนื่องกัน

การออกแบบการวิจัย (Designing the research)

การออกแบบการวิจัย (Designing the research)

- หมายถึง การกำหนดโครงสร้างต่าง ๆ ของการวิจัย (Structure of research) หรือองค์ประกอบของการวิจัยคือ คำถามวิจัย สมมติฐานการวิจัย ตัวแปรที่จะศึกษา กลุ่มตัวอย่าง การวัด/เครื่องมือการเก็บข้อมูล และแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล ให้สอดคล้องกันและเพียงพอ เพื่อให้ นักวิจัยได้ข้อมูลหรือผลการศึกษามาตอบคำถามวิจัยได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล (Collecting the data)

การเก็บรวบรวมข้อมูล (Collecting the data)

- การเก็บรวบรวมข้อมูล หมายถึง กระบวนการรวบรวมผ่านการวัดข้อมูลของตัวแปรหรือเหตุการณ์ที่เราสนใจที่เป็นระบบ เพื่อที่จะนำไปใช้ วิเคราะห์เพื่อตอบคำถามวิจัยที่สนใจ ทดสอบสมมุติฐานที่ต้องการทดสอบ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์

การเก็บรวบรวมข้อมูล (Collecting the data)

- เป็นขั้นตอนกระทำหลังจากผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรที่จะศึกษาและวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยจะต้องกำหนดว่าจะใช้เทคนิควิธีการใดในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการใช้ในการวิจัยนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล (Analyzing the data)

การวิเคราะห์ข้อมูล (Analyzing the data)

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) การเลือกใช้สถิติ จะต้องเหมาะสมกับคำถาม วัตถุประสงค์ และรูปแบบการวิจัย กล่าวคือเป็นการแยกแยะทางความคิด หรือทางวัตถุของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อให้เห็นองค์ประกอบเพื่อศึกษาแต่ละองค์ประกอบหรือว่าแยกแยะให้เห็นเพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ ขององค์ประกอบต่างๆ ที่ทำให้เกิดสิ่งนั้น หรือเรื่องนั้น

การวิเคราะห์ข้อมูล (Analyzing the data)

1. **การบรรณาธิกรข้อมูล** เป็นการตรวจสอบข้อมูลที่อยู่ในแบบสอบถามให้มีความถูกต้อง สมบูรณ์มากที่สุด ก่อนลงรหัสข้อมูล ผู้วิจัยต้องตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของ คำตอบ
2. **การลงรหัส** เป็นเกณฑ์ที่ใช้แปลงคำตอบและแบบสอบถาม หรือการสัมภาษณ์ให้ออกมาในรูปของตัวเลขหรือรหัสข้อมูล
3. **การประมวลผล** เป็นการนำข้อมูลที่อยู่ในแฟ้มข้อมูลมาวิเคราะห์
4. **สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล** สถิติที่ใช้ในการวิจัยอาจแบ่งออกได้ 2 ประเภทคือ
  - สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)
  - สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

การวิเคราะห์ข้อมูล (Analyzing the data)

สามารถแยกการวิเคราะห์ข้อมูลได้ 2 วิธี คือ

1. **การวิเคราะห์โดยใช้ตาราง** โดยการนำเอาข้อมูลที่ได้มาทำตารางโดยพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยว่าต้องการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งใดกับสิ่งใด แล้วจัดลำดับตารางตามความจำเป็น
2. **การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ** คือ นำข้อมูลที่เก็บได้และนำมาแปรสภาพให้อยู่ในลักษณะที่จะได้ความรู้จากข้อมูลมากกว่าเดิม

6.การแปลความหมาย และสรุปผลการวิจัย

(Interpreting the findings and stating conclusions)

การแปลความหมาย และสรุปผลการวิจัย

(Interpreting the findings and stating conclusions)

- **การแปลความหมาย (Interpretation)** เป็นการนำผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์มาสรุปสาระเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ในการวิจัย ให้ได้ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย
- ผู้วิจัยจะต้องแปลความหมายของข้อมูลที่ได้มาเป็นภาษาที่บุคคลทั่ว ๆ ไปสามารถทำความเข้าใจได้ การแปลความหมายของข้อมูลจะมีความสัมพันธ์กับการวิเคราะห์ข้อมูล

การแปลความหมาย และสรุปผลการวิจัย

(Interpreting the findings and stating conclusions)

- **การสรุปผลการวิจัย** ควรสรุปตามความมุ่งหมายของการวิจัยและสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้เพราะสรุปผลการวิจัยจะสามารถเชื่อมโยงหรือแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความมุ่งหมายของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัยและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ต้องตอบประเด็นปัญหาที่ต้องการ
- เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการวิจัยก่อนการเขียนรายงานการวิจัย ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะนำผลการตีความจากการวิเคราะห์ข้อมูลมานำเสนอและสรุปเป็นภาพรวม

การสรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยต้องเขียนรายงานตามข้อมูลวิจัยที่มีอยู่จริง โดยปราศจากอคติ วิธีการเสนอผลการวิจัย อาจทำได้ 3 รูปแบบ คือ

1. **นำเสนอด้วยปากเปล่า (Oral Report)** ผู้วิจัยจะมีการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอด้วยวาจา หรือปากเปล่าต่อที่ประชุมของผู้บริหาร ซึ่งอาจมีการอภิปรายในสาระสำคัญของผลการวิจัย จะต้องมีการอภิปรายหรือหลักฐานมาแสดงในที่ประชุมได้เข้าใจตามความเหมาะสม เช่น สรุปผล รายงานการวิจัย แผ่นภาพ แผนภูมิ เป็นต้น
2. **นำเสนอด้วยแผนภูมิหรือแผนภาพ (Chart or Diagram Report)** เป็นการนำเสนอข้อมูล หรือผลการวิเคราะห์ที่นิยมใช้กัน มีลักษณะที่สวยงาม สื่อความหมายได้โดยตรงถึงเรื่องที่จะนำเสนอ โดยกำหนดให้รูปภาพของข้อมูลนั้นแทนความหมายของข้อมูล
3. **นำเสนอด้วยลายลักษณ์อักษร (Written Report)** เป็นการนำเอาผลงานทั้งหมดของการวิจัย มาเขียนออกมาในรูปรายงาน ด้วยภาษาที่ถูกต้องสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย ชัดเจน มี เอกสารอ้างอิง เช่น รูปภาพ แผนภูมิ เป็นต้น

7. การเขียนรายงานการวิจัย (Research Report)

การเขียนรายงานการวิจัย (Research Report)

- **การเขียนรายงานการวิจัยนั้น** เป็นการเขียนอย่างมีแบบแผนที่เป็นสากลนิยม ซึ่งผู้เขียนจะต้องใช้เวลาศึกษาให้เข้าใจเป็นอย่างดี และทำได้ถูกต้อง มีรายละเอียดครบถ้วนที่เป็นกฎเกณฑ์ของการทำวิจัย เช่น การกำหนดบท การย่อหน้า การเว้นขอบ การเขียนตาราง การอ้างอิง การเขียนเชิงอรรถ และการใช้การอ้างอิงอย่างมีเหตุผล และเป็นระบบมีการวิจารณ์ วิเคราะห์ และเสนอแนะ และนำเสนอผลการวิจัย
- เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการวิจัย เพื่อรายงานถึงขั้นตอนการดำเนินการวิจัยตั้งแต่ต้นจนจบ ประกอบไปด้วยการกำหนดปัญหา การวิจัย การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ และผลของการวิจัยให้ผู้สนใจอื่นทราบ โดยเขียนตามรูปแบบของรายงานการวิจัย และเขียนตามแนวการเขียนรายงานการวิจัย

การเขียนรายงานการวิจัย (Research Report)

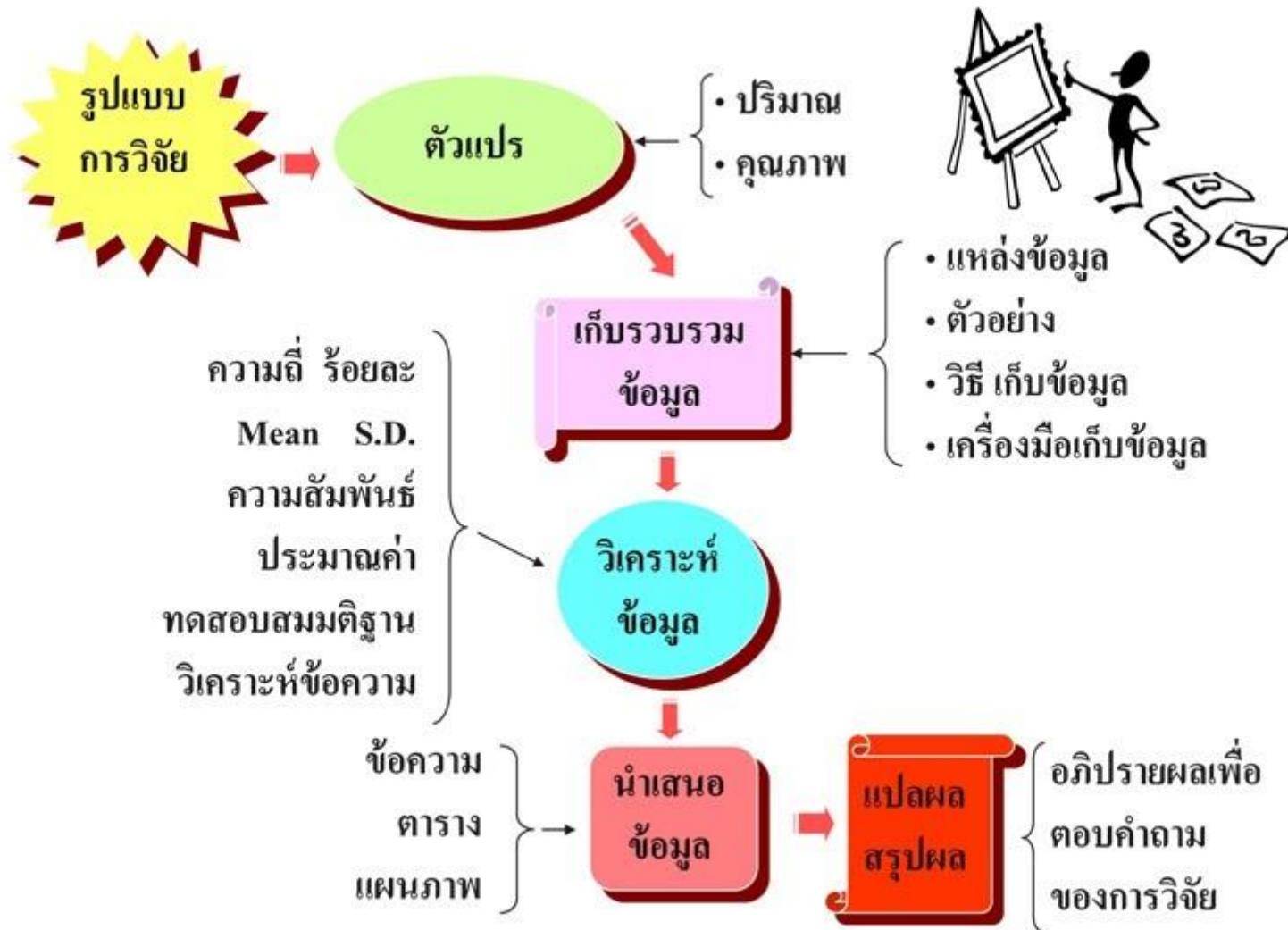
เป็นการให้ผู้อ่านรู้ถึงปัญหาและรายละเอียดของการวิจัย ที่เป็นลายลักษณ์อักษรอธิบายถึง จุดมุ่งหมายของหัวข้อที่จะศึกษา วัตถุประสงค์ของการทำวิจัย หรือปัญหาที่ต้องการศึกษาหาคำตอบ ความสำคัญของปัญหา เพื่อให้ทราบว่าการศึกษาที่ทำนี้มีความสำคัญอย่างไรบ้าง ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เสนอสภาพที่เป็นความเป็นจริง
2. สิ่งที่เป็นปัญหาที่เกิดจากการวิจัย
3. แสดงให้เห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดผลอย่างไร เพราะเหตุใด

องค์ประกอบของรายงานการวิจัย

- ส่วนหน้า
  - หน้าปก/บทคัดย่อ/กิตติกรรมประกาศ/สารบัญ ฯลฯ
- ส่วนเนื้อหา
  - บทที่ 1 บทนำ
  - บทที่ 2 ทฤษฎีและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง
  - บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย
  - บทที่ 4 ผลการวิจัย
  - บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผล
- ส่วนท้าย
  - บรรณานุกรม
  - ภาคผนวก

กระบวนการและขั้นตอนการวิจัยอย่างง่าย

บทสรุป

ในการวิจัย นักวิจัยจะต้องมีแนวทางและมีขั้นตอน เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งขั้นตอนที่สำคัญดังนี้ ขั้นตอนการเลือกหัวข้อที่จะทำการวิจัย ขั้นตอนกำหนดปัญหาในการวิจัย ขั้นตอนการออกแบบการวิจัย ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอนการแปลความหมาย และขั้นตอนสรุปผล

เอกสารอ้างอิง

ขั้นตอนในการทำวิจัย. (2565). ค้นเมื่อ มีนาคม 13, 2565, จาก [http://old-book.ru.ac.th/e-book/t/T0405\(51\)/T0405-3.pdf](http://old-book.ru.ac.th/e-book/t/T0405(51)/T0405-3.pdf)

บุญชัด เนติศักดิ์. (2565). การวิจัยเพื่อการบริหารงานอุตสาหกรรม. ค้นเมื่อ มีนาคม 13, 2565, จาก http://netisak.lpru.ac.th/itech_km/ind_research_sec03.pdf

พรทิพย์ พิมพ์สินธุ์. (2551). การวิจัยเพื่อการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ทำแบบทดสอบ